

DIPLOMATIAA JA SALATOIMINTAA

Historian alan väitöskirjat eivät aina saa kovin paljon julkisuutta, mutta Turun yliopistossa muutama viikko sitten väitellyt Markku Jokisipilä pääsi valtakunnan mediamyllyyn. Hänen tutkimuksensa keskeisiä tuloksia näet on se, että Suomi olisi kesällä 1944 pystynyt jatkamaan taistelua yksin ilman Rytin – Ribbentropin sopimuksen mukanaan tuomaa lisäapua. Jokisipilän mukaan Suomella oli tuolloin vielä kylliksi aseita ja ampumatarvikkeita. Saksan materiaaliavun loppumisesta ei nähty mitään merkkejä.

Jokisipilä esittää myös, että liittosopimushanke oli Ribbentropin yksin ajama asia, jolle ei ollut Hitlerin tukea. Suomen korostama erillissota-teesi saa myös Jokisipilältä kyytiä. Uskon, että tässä on tutkimus josta tullaan vielä pitkään keskustelemaan ja kiistelemään.

Kulissien takainen toiminta, poliittinen juonittelu, toisen osapuolen urkinta, tiedustelu ja vakoilu ovat kaikki sukua toisilleen. Ne ovat asioita, jotka ovat aina kiinnostaneet ihmisiä eikä siis ihme, että niistä kirjoitetaan melko paljon.

Maanpuolustuskorkeakoulun Sotamuseolla pitämät yleisöluentotilaisuudet syksyllä 2003 käsittelivät jatkosodan salaista toimintaa. Koska kaikilla kiinnostuneilla ei ollut mahdollisuutta osallistua näihin tilaisuuksiin, onkin kyseisten esitelmien julkaiseminen kirjamuodossa erittäin kiitettävää. Salaisen sodan sivut –niminen teoksen asiantuntijoiden kirjoittamat artikkelit antavat monipuolisen kuvan tästä aihepiiristä.

Talvisodan tiedustelutoimintaa on tutkinut fil.lis. Matti Kosonen. Hänen uusi kirjansa Talvisodan tiedustelijat on mielenkiintoinen ja jännittäväkin selvitys monesta aiemmin tuntemattomasta seikasta. Kirja perustuu paitsi asiakirja-aineistoon myös haastatteluihin. Kosonenhan kirjoitti muutama vuosi sitten Suomen sotilastiedustelusta 1920- ja 30-luvuilla (Raja railona aukeaa – tiedustelua Neuvosto-Karjalassa vuosina 1920-1939).

Sotatieteen tohtorin tutkinto on ollut mahdollista suorittaa muutaman vuoden ajan, mutta vasta viime kesänä valmistui ensimmäinen tohtori Maanpuolustuskorkeakoulusta. Komentaja evp Aarni Lehden laajaan asiakirja-aineistoon sekä kirjallisuuteen perustuva tutkimus käsittelee Suomen ja Baltian merkitystä Venäjän keisarilliselle laivastolle 1800-luvun puolesta välistä aina ensimmäisen maailmansodan alkuun.

**

Monessa reserviläisperheessäkin käydään aika ajoin ns. koirakeskustelu. Joko isäntä haluaa koiran metsästysreissuille tai lapset seuraksi, mutta kun koira hankitaan jonkun täytyy huolehtia sekä sen kouluttamisesta että hyvinvoinnista. Ensimmäinen tärkeä vaihe prosessissa on kuitenkin rodun valinta. Tähän saa paljon apua Maarit Laaksosen uudesta kirjasta Koirarodut Suomessa. Kirjassa esitellään yli kaksisataa koirarotua, kerrotaan niiden ominaisuuksista, hoidon tarpeesta ja sairauksista. Kun koiranpentu sitten tulee kotiin, alkaakin välittömästi työteliään vaihe eli kouluttaminen. Tässä on paljon apua tunnetun eläinten kouluttajan Tuire Kaimion kirjasta Pennun kasvatus. Kirjassa annetaan hyvin käytännön läheisiä vinkkejä siitä, miten pennusta tulee hyvin käyttäytyvä perheenjäsen. Sitkeyttä, viitseliäisyyttä ja pitkää pinnaa tarvitaan!

Markus Anaja

Markku Jokisipilä, Aseveljiä vai liittolaisia? Suomi, Hitlerin Saksan liittosopimusvaatimukset ja Rytin – Ribbentropin sopimus. (Bibliotheca Historica 84). Suomalaisen Kirjallisuuden Seura, Helsinki 2004. 471 sivua, muutama valokuva.

Matti Kosonen, Talvisodan tiedustelijat. Päämajan tiedusteluosaston Sortavalan alatoimisto talvisodassa. Atena, Jyväskylä 2004. 376 sivua, kuvitettu.

Salaisen sodan sivut. Tiedustelua, vakoilua ja salatoimintaa jatkosodassa. Maanpuolustuskorkeakoulu Sotahistorian laitos, Helsinki 2003. 225 sivua, muutama valokuva ja kartta. (Tilaukset: MpKK Sotahistorian laitos, PL 7, 00861 Helsinki).

Aarni Lehti, Baltian kuvernementtien ja Suomen merkitys Venäjän keisarilliselle laivastolle v. 1856 – 1914. Maanpuolustuskorkeakoulu Sotahistorian laitos, Helsinki 2003. 298 sivua, muutama kartta. (Tilaukset: MpKK Sotahistorian laitos, PL 7, 00861 Helsinki).

Maarit Laaksonen, Koirarodut Suomessa. Otava, Helsinki 2004. 416 sivua, värivalokuvat kaikista roduista.

Tuire Kaimio, Pennun kasvatus. Pennusta kunnon koiraksi. WSOY, Helsinki 2003. 272 sivua, runsaasti värivalokuvia.